

Hunden fixade dna:t

En 79-årig man mördas i sitt hem. En av kriminalteknikerna på plats är Agne Gelotte från forensiska sektionen i region Väst. Det här är hans berättelse om hur de använde hunden Stormvallarnas Allan för att komma vidare i fallet.

Onsdagen den 22 april 2015 knivmördades en 79-årig man i sitt hem i Saltholmen, Göteborg. Vi kan kalla honom för Ernst. Ernst upptäcktes liggandes på köksgolvet av nära släktingar, som dessutom bodde grannar. Han hade kommit hem sent på kvällen, uppenbarligen under tiden som det pågick ett inbrott i hans hus. Gärningsmannen hade brutit upp en bakdörr på huset. Ovetandes om att det befann sig en främmande människa i huset, började Ernst tillaga lite kvällsmat. Strax därefter konfronterades de båda och tragedin var ett faktum. Ernst hade varit vid god vigör trots sin ålder, men hade några dagar innan fått gipsa foten på grund av ett benbrott. Med andra ord hade han ingen möjlighet att freda sig mot en knivbeväpnad 29-årig blivande mördare.

DÅ VI KRIMINALTEKNIKER kom till platsen på torsdag förmiddag, vidtogs allt det där som brukligt är. Vi gjorde en bedömning av läget med hjälp av den information som lämnades av olika kolleger. I ett tidigt skede hade vi en eller ett par vanliga patrullhundar på plats för att i första hand leta efter en kniv eller dyl. Hundpatrullerna hittade inget av värde.

JA, DÄR STÅR vi och funderade på hur i hela friden man skulle kunna "placera in" en mördare på brottsplatsen. Man har ju till en början en massa både lösa och mer konkreta idéer om hur brottet gått till och vem som kan ha gjort det. Saltholmen tillhör en av de mer fashionabla stadsdelarna i Göteborg, med havet alldeles inpå knutarna. Villan där mordet skedde avvek markant vid jämförelse med villorna i grannskapet. Underhållet var kraftigt eftersatt. Hade någon valt detta gamla flagnade hus utifrån utseendet?

NÅGONSTANS KRING DEN tidiga eftermiddagen hade rättsläkaren varit på plats och kroppen var bortforslad. Då dök tanken upp – vi har ju en brottsplatsundersökningshund (BPU-hund) sedan något år tillbaka. En hund som har en särskild ådra och träning när det gäller saliv m.m. Sagt och gjort – jag ringde Cathrin Sandgren, hundföraren. Hon svarade, men befann sig nere i gränslandet mellan Halland och Skåne på en regionalvecka och väntades inte hem förrän dagen efter. Det hade inte funkade så bra, rent tidsmässigt. Nu är ju Cathrin som hon är – ivrig att göra en insats om hon kan. Cathrin avbröt sin sejour på regionalveckan och styrde mot Göteborg. Några timmar senare kommer hon till brottsplatsen och börjar söka med BPU-hunden Allan. Efter ett tag lät hon meddela att Allan gjort två markeringar. Båda markeringarna var på det gamla husets baksida, upp till några meter ifrån den uppbrutna bakdörren. Det ena var en större träflisa från den uppbrutna dörren och det andra var en bräda, dryga metern lång, som stod lutad mot husväggen.

Jag hade aldrig tagit med varken brädan eller träflisan från brottsplatsen om inte Allan gjort en markering. Utan att ha alltför stor tilltro till det hela, hanterades förmålen självklart utifrån kommande dna-undersökningar.

VID DEN FÖRSTA uppdelningen av allt material som skickats in, så fanns träflisan med. Brädan hanterade jag med olika belysningar och våglängder på roteln, dock utan att se några besudlingar. Därefter paketerades brädan tillbaka i sin förpackning och skickades till beslagsenheten.

NÅGON DRYG MÅNAD efter mordet, skedde ett märkligt genombrott. Det var polisen i Wien som skickade ut information via Europol om ett dubbelmord som skett där. Det fanns en mycket märklig gemensam nämnare som jag inte kommer att gå in på här och nu, men som fick oss att förstå att våra österrikiska kolleger letade efter samma mördare som vi. Österrikarna gick på i ett rasande tempo med den forensiska processen, och tog fram en dna-profil imponerande snabbt.

Dna-profilen stämde överens med en polack som tidigare gripits för brott i Holland.

SEDERMERA GRIPS DEN polske medborgaren i Tyskland. Han fördes till Österrike med stöd av den europeiska arresteringsordern. I förhör berättade han inte bara hur mordet gått till i Wien, han berättade också att han mördat en gammal man i Göteborg. Någon gång i augusti nåddes jag av uppgiften att gärningsmannen använt sig av en bräda vid uppbandandet av bakdörren i Saltholmen och då förstod jag att BPU-hunden Allan hade haft rätt och jag fel. Brädan hämtades tillbaka från beslaget och skickades till NFC. I mitten av oktober fick jag besked att vår misstänktes dna fanns på flera ställen på brädan, bl.a. med Grad +4, det högsta resultatvärdet i skalan.

BRÄDAN BLEV ALLTSÅ ett av de starkaste bevisen på att den misstänkte varit vid huset, även om vi redan i slutet av augusti hade fått fram dna-resultat från handtaget till den uppbrutna bakdörren som stödjer hypotesen att den misstänkte lämnat spåret (grad +2).

PÅ GOTT OCH ont, leder oss kriminaltekniken i en riktning

där mer och mer ska bevisas. Det ska finnas både hängslen och livrem. Det blir som en spiral som skruvas uppåt, uppåt, uppåt. Då hoppas säkert många med mig att BPU-hundarna ska vara en naturlig och självklar del i det kriminaltekniska arbetet. Både när det gäller grova brott och mängdbrott."

Stormvallarnas Allan med sin hundförare Cathrin Sandgren.

Agne Gelotte
kriminaltekniker
forensiska sektionen, region Väst

Det var på den här baksidan som gärningsmannen tog sig in i den 79-årige mannens hus. Det var också här som BPU-hunden Stormvallarnas Allan hittade spår efter honom, både på en flisa från den uppbrutna dörren och på brädan som står lutad mot husväggen.

Faktaruta:

Sedan december 2014 finns det en ny FAP-reglerad typ av specialsökande hund. En BPU-hund letar efter saliv, blod, hår samt föremål kontaminerade med mänsklig doft. Den tränas även att spåra spår efter människa i terräng som är äldre än sex timmar och upp till tjugofyra timmar.

BPU-hund kan användas vid de flesta brottsplatser utomhus. Inomhus kan hunden användas i t.ex. lite större byggnader, lagerlokaler m.m. där det inte är allt för mycket smitta av mänsklig vittring.

Det finns för närvarande fem stycken godkända BPU-hundar i Sverige.

